

Poznámka: Autori sa zaručujú, že všetky informácie v tejto knihe sa v čase jej publikovania presne zhodovali s hlavnými psychiatrickými a medicínskymi smernicami a zhodovali sa i údaje o dávkovaní liekov, o plánovaní a spôsoboch ich administrácie so smernicami, ktoré stanovila Správa pre potraviny a lieky USA a spoločnosť všeobecného lekárstva. Medicínsky výskum a prax však napredujú, takže sa tieto smernice mohli zmeniť. Navyše si konkrétne situácie vyžadujú konkrétne terapeutické riešenia, ktoré sme nezahrnuli do tejto knihy. Z tohto dôvodu a z dôvodu občasného zlyhania ľudského faktora alebo technických problémov odporúčame čitateľovi, aby sa riadil pri ošetrovaní svojej osoby alebo člena svojej rodiny výhradne radami svojho lekára.

Knihy, ktoré vydáva Vydavateľstvo americkej psychiatrie (APP) reprezentujú objavy, závery a názory jednotlivých autorov a nemusia nutne reprezentovať politiku a názory APP ani Americkej psychiatickej asociácie.

Copyright © 2014 American Psychiatric Association
ALL RIGHTS RESERVED

Podľa originálu John W. Barnhill, M.D.: DSM-5 Clinical Cases. American Psychiatric Publishing, Washington, 2014

Preklad: Alena Pišková, MUDr. Juraj Piško a Doc. MUDr. Jozef Hašto, PhD
Grafické úpravy textu: Oliver Jurčák
Obálka: Art Mgr. Peter Bližňák
Tlač: Expresprint, Partizánske
Vydal: Vydavateľstvo F, Pro mente sana, Bratislava 2015
www.vydavatelstvo-f.sk

ISBN: 978-80-88952-83-1
EAN: 9788088952831

Obsah

PRISPIEVATELIA	XVII
ÚVOD	XXV
POZNÁMKA NA OKRAJ	XXVII
1. Neurovývojové poruchy	1
ÚVOD Robert Haskell, M.D.	
1.1. Ďalší pohľad na autizmus	3
Catherine Lord, Ph.D.	
1.2. Záchvaty zúrivosti (Temper Tantrums)	5
Arshya Vahabzadeh, M.D. Eugene Beresin, M.D. Christopher McDougale, M.D.	
1.3. Poruchy učenia	7
Rosemary Tannock, Ph.D.	
1.4. Problémy v škole	9
Arden Dingle, M.D.	
1.5. Nepokojný a rozptýlený	11
Robert Haskell, M.D. John T. Walkup, M.D.	
2. Poruchy schizofrenického spektra a ostatné psychotické poruchy	15
ÚVOD John W. Barnhill, M.D.	
2.1. Emočne narušená	17
Carol A. Tamminga, M.D.	
2.2. Čoraz podivnejší	19
Ming T. Tsuang, M.D., Ph.D., D.Sc. William S. Stone, Ph.D.	
2.3. Halucinácie duchovnej povahy	21
Lianne K. Morris Smith, M.D. Dolores Malaspina, M.D., M.P.H.	

2.4.	Ovládanie mysle	23
	Rajiv Tandon, M.D.	
2.5.	Smutný a psychotický	25
	Stephan Heckers, M.D., M.Sc.	
2.6.	Psychóza a kanabis	27
	Melissa Nau, M.D.	
	Heather Warm, M.D.	
2.7.	Zamorenie blchami	29
	Julie B. Penzner, M.D.	
3.	Bipolárne a príbuzné poruchy	33
	ÚVOD	
	John W. Barnhill, M.D.	
3.1.	Emočne narušený	35
	Donald M. Hilty, M.D.	
3.2.	Cykly depresie	38
	Michael Gitlin, M.D.	
3.3.	Myšlienky na samovraždu	40
	Maria A. Oquendo, M.D.	
3.4.	Epizodické depresie	42
	Victoria E. Cosgrove, M.D.	
	Trisha Suppes, M.D., Ph.D.	
3.5.	Iritabilita a smútok	44
	Robert L. Findling, M.D., M.B.A.	
3.6.	Boh ma vylicil!	47
	Stephen J. Ferrando, M.D.	
3.7.	Bizarne tichý	49
	Jessica Daniels, M.D.	
3.8.	Zmena po pôrode	51
	Ian Jones, M.R.C.Psych., Ph.D.	
3.9.	Úzkosť ⁵⁴	
	Holly A. Swartz, M.D.	
4.	Depresívne poruchy	57
	ÚVOD	
	John W. Barnhill, M.D.	
4.1.	Náladový a dráždivý	59
	William C. Wood, M.D.	
4.2.	Popôrodný smútok	61
	Kimberley A. Yonkers, M.D.	
	Heather B. Howell, M.S.W.	
4.3.	Smútok a depresia	63
	Richard A. Friedman, M.D.	
4.4.	Strata záujmu o život	65
	Anthony J. Rothschild, M.D.	

4.5.	Zúfalstvo	67
	Cheryl Munday, Ph.D.	
	Jamie Miller Abelson, M.S.W.	
	James Jackson, Ph.D.	
4.6.	Dlhoročné pocity skleslosti	69
	Benjamin Brody, M.D.	
4.7.	Výkyvy nálady	70
	Margaret Alternus, M.D.	
4.8.	Stres, drogy a nešťastie	72
	Edward V. Nunes, M.D.	
4.9.	Vyrovňavanie sa s Parkinsonovou chorobou	74
	Thomas W. Meeks, M.D.	
4.10.	Situačné výkyvy nálady	77
	Joseph F. Goldberg, M.D.	
4.11.	Strata pôdy pod nohami	79
	Peter D. Kramer, M.D.	
4.12.	Nespavosť a telesné ťažkosti	81
	Russel F. Lim, M.D.	
5.	Úzkostné poruchy	83
	ÚVOD	
	John W. Barnhill, M.D.	
5.1.	Strachy a starosti	84
	Loes Jongerden, M.A.	
	Susan Bögels, Ph.D.	
5.2.	Panika	86
	Carlo Faravelli, M.D.	
5.3.	Adolescentná plachosť	88
	Barbara L. Milrod, M.D.	
5.4.	Strach z lietania	90
	Katharina Meyerbröker, Ph.D.	
5.5.	Ustavičný nepokoj	92
	Ryan E. Lawrence, M.D.	
	Deborah L. Cabaniss, M.D.	
5.6.	Úzkosť a cirhóza	93
	Andrea DiMartini, M.D.	
	Catherine Crone, M.D.	
6.	Obsedantno-kompulzívna porucha a príbuzné poruchy	97
	ÚVOD	
	John W. Barnhill, M.D.	
6.1.	Depresia	98
	Mayumi Okuda, M.D.	
	Helen Blair Simpson, M.D., Ph.D.	
6.2.	Mikróby	100
	Dan J. Stein, M.D., Ph.D.	

	Helen Blair Simpson, M.D., Ph.D	
	Katharine A. Phillips, M.D.	
6.3.	Prehnané zaoberanie sa zovňajškom	102
	Katharine A. Phillips, M.D.	
6.4.	Depresia a úzkosť	104
	David Mataix-Cols, Ph.D.	
	Lorena Fernández de la Cruz, Ph.D.	
6.5.	Vytrhávanie vlasov	106
	Dan J. Stein, M.D. Ph.D.	
7.	Poruchy súvisiace s traumou a stresom	109
	ÚVOD	
	John W. Barnhill	
7.1.	Nebezpečné správanie	110
	Daniel S. Schechter, M.D.	
7.2.	Dve reakcie na traumy	112
	Matthew J. Friedman, M.D., Ph.D.	
7.3.	Zdemolované auto	114
	Robert S. Pynoos, M.D., M.P.H.	
	Alan M. Steinberg, Ph.D.	
	Christopher M. Layne, Ph.D.	
7.4.	Veľmi prchký	116
	Lori L. Davis, M.D.	
7.5.	Vystresovaný	118
	Cheryl Munday, Ph.D.	
	Jamie Miller Abelson, M.S.W.	
	James Jackson, Ph.D.	
7.6.	Rakovina pľúc	120
	Anna Dickerman, M.D.	
	John W. Barnhill, M.D.	
7.7.	Predávkovanie	122
	Megan Mroczkowski, M.D.	
	Cynthia R. Pfeffer, M.D.	
8.	Disociatívne poruchy	125
	ÚVOD	
	John W. Barnhill, M.D.	
8.1.	Smutná a osamelá	126
	Richard J. Loewenstein, M.D.	
8.2.	Pacient, ktorý sa cítil "mimo všetkého"	129
	Daphne Simeon, M.D.	
8.3.	Disociácie	131
	Roberto Lewis-Fernández, M.D.	

9.	Poruchy súvisiace s telesným príznakom a príbuzné poruchy	135
	ÚVOD	
	Anna Dickerman, M.D.	
	John W. Barnhill, M.D.	
9.1.	Bolesť a depresia	137
	James A. Bourgeois, O.D., M.D.	
9.2.	Somatické ťažkosti	139
	James L. Levenson, M.D.	
9.3.	Chronická lymfická borelióza	141
	Robert Boland, M.D.	
9.4.	Záchvaty	143
	Jason P. Caplan, M.D.	
	Theodore A. Stern, M.D.	
9.5.	Bolesť brucha	145
	Joseph F. Murray, M.D.	
9.6.	Dušnosť	147
	Janna Gordon-Elliott, M.D.	
10.	Poruchy príjmu potravy	149
	ÚVOD	
	John W. Barnhill, M.D.	
10.1.	Bolesti žalúdka	150
	Susan Samuels, M.D.	
10.2.	Odchýlka od rastovej krivky	152
	Eve K. Freidl, M.D.	
	Evelyn Attia, M.D.	
10.3.	Bolesti hlavy a únava	154
	Jennifer J. Thomas, Ph.D.	
	Anne E. Becker, M.D., Ph.D.	
10.4.	Dávenie	157
	James E. Mitchell, M.D.	
10.5.	Priberanie	158
	Susan L. McElroy, M.D.	
11.	Eliminačné poruchy	161
	ÚVOD	
	John W. Barnhill, M.D.	
11.1.	Záchvaty zúrivosti a somatické ťažkosti	162
	David H. Rubin, M.D.	
12.	Poruchy spánku a bdenia	165
	ÚVOD	
	John W. Barnhill, M.D.	

12.1.	Problém s udržaním spánku	166
	Charles F. Reynolds III., M.D.	
12.2.	Úzkostná a ospalá	168
	Maurice M. Ohayon, M.D., D.Sc., Ph.D.	
12.3.	Spavosť	171
	Brian Palen, M.D.	
	Vishesh K. Kapur, M.D., M.P.H.	
12.4.	Muž s pocitmi svrbenia a “hemženia pod kožou”	173
	Kathy P. Parker, Ph.D., R.N.	

13. Sexuálne dysfunkcie .....

ÚVOD

John W. Barnhill, M.D.

13.1.	Sexuálna dysfunkcia	176
	Cynthia A. Graham, Ph.D.	
13.2.	Sexuálne problémy	178
	Richard Balon, M.D.	

14. Rodová dysfória .....

ÚVOD

John W. Barnhill, M.D.

14.1.	Zmena pohlavia	183
	John W. Barnhill, M.D.	
	Friedemann Pfäfflin, M.D.	

15. Výbuchy zlosti, poruchy kontroly impulzov a správania .....

ÚVOD

John W. Barnhill, M.D.

15.1.	Nepozná pravidlá	188
	Juan D. Pedraza, M.D.	
	Jeffrey H. Newcorn, M. D.	
15.2.	Nedá sa s ním žiť	190
	Emil F. Coccaro, M.D.	

16. Poruchy súvisiace s psychoaktívnymi látkami a návykové poruchy .....

ÚVOD

Jonathan Avery, M.D.

16.1.	“Typický” alkoholik	194
	Marc A. Schuckit, M.D.	
16.2.	Odvykací stav po odňatí alkoholu	196
	Roger D. Weiss, M.D.	
16.3.	Závislosť	197
	Petros Levonis, M.D., M.A.	

16.4.	Bolesť kolena	199
	Jonathan Avery, M.D.	
	Stephen Ross, M.D.	
16.5.	Pád na dno	201
	Charles H. Silberstein, M.D.	
16.6.	Stres a abúzus návykových látok	204
	Li Jin, D.O.	
	Daryl Shorter, M.D.	
	Coreen Domingo, Dr.P.H.	
	Thomas R. Kosten, M.D.	
16.7.	Gambling	206
	Silvia Bernardi, M.D.	
	Carlos Blanco, M.D., Ph.D.	

17. Neurokognitívne poruchy .....

ÚVOD

John W. Barnhill, M.D.

17.1.	Dysfória	210
	John W. Barnhill, M.D.	
17.2.	Agitovaný a zmätený	212
	José R. Maldonado, M.D.	
17.3.	Deprimovaný a utiahnutý	214
	Peter V. Rabins, M.D., M.P.H.	
17.4.	Neupravená a vyčerpaná	216
	George S. Alexopoulos, M.D.	
17.5.	Stuhnutý a zábudlivý	218
	James E. Galvin, M.D., M.P.H.	
17.6.	Paranoja a halucinácie	220
	Lorin M. Scher, M.D.	
	Barbara J. Kocsis, M.D.	
17.7.	Náhle rebelská	223
	Stuart C. Yudofsky, M.D.	
	Robert E. Hales, M.D., M.B.A.	

18. Poruchy osobnosti .....

ÚVOD

John W. Barnhill, M.D.

18.1.	Osobnostné konflikty	229
	Larry J. Siever, M.D.	
	Lauren C. Zaluda, B.A.	
18.2.	Nezvykle izolovaný	231
	Salman Akhtar, M.D.	
18.3.	Ustarostený a čudne zameraný	233
	Kristin Cadenhead, M.D.	
18.4.	Neférovosť	235
	Charles L. Scott, M.D.	

18.5.	Krehká a nahnevaná	237
	Frank Yeomans, M.D., Ph.D. Otto Kernberg, M.D.	
18.6.	Bolestné myšlienky na samovraždu	239
	Elizabeth L. Auchincloss, M.D.	
18.7.	Nespokojnosť	241
	Robert Michels, M.D.	
18.8.	Plachosť	243
	J. Christopher Perry, M.P.H., M.D.	
18.9.	Nedostatok sebadôvery	245
	Raymond Raad, M.D., M.P.H. Paul S. Appelbaum, M.D.	
18.10.	Ovládanie vo vzťahu	247
	Michael F. Walton, M. D.	
19.	Paraflické poruchy	251
	ÚVOD John W. Barnhill, M.D.	
19.1.	Sadizmus	253
	J. Paul Fedoroff, M.D.	
19.2.	Vzťahové problémy	255
	Richard Balon, M.D.	
19.3.	Sexuálne násilie	257
	Nancy J. Needell, M. D.	
19.4.	Niekoľko úchyliet	259
	John W. Barnhill, M.D.	
	REGISTER	263

Poznámka k slovenskému prekladu a poďakovanie

Pri preklade terminológie týkajúcej sa hlavne diagnostických kategórií sme prihliadali k riešeniu, ktoré ponúkli vo svojich odborných prácach Doc. MUDr. Ľubica Forgáčová, PhD (2014, 2015) a Doc. MUDr. Ján Pečeňák, CSc (2014) alebo v rámci osobnej komunikácie Doc. MUDr. Alojz Rakús, PhD, Doc. MUDr. Petr Smolík, CSc a Doc. Mgr. Peter Halama, PhD.

Všetkým patrí naša vďaka!

Konfrontovali sme sa aj s riešeniami Prof. Dr. med. Petra Falkaia a Prof. Dr. med. Hansa-Ulricha Wittchena, editorov nemeckého prekladu DSM-5 (2015).

Za prekladateľov Doc. MUDr. Jozef Hašto, PhD.